

Verklighetslabb inom offentlig verksamhet

En utlysning inom programmet Innovationskapacitet i offentlig verksamhet.

1 Sammanfattning

Arbetar du inom offentligt finansierad verksamhet och vill gå från ord till handling och våga testa lösningar och idéer i verkligheten? Då finns möjlighet att söka inom utlysningen Verklighetslabb inom offentlig verksamhet. Sista ansökningsdag är **2017-03-28 kl. 14:00**.

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Vi stärker Sveriges innovationskraft för hållbar tillväxt och samhällsnytta.

Syftet med pilotsatsningen Verklighetslabb inom offentlig verksamhet är att underlätta för offentligt finansierade aktörer (exempelvis statliga myndigheter, offentliga bolag, kommuner, landsting, regioner, dock ej forskningsorganisationer) att öppna upp sin kärnverksamhet för test och demonstrationer. Utlysningen omfattar uppbyggnad av kapacitet för att i verklig miljö och i samverkan testa nya lösningar vilket i många fall kommer utmana gällande policyer¹.

Utlysningen riktar sig till offentligt finansierade aktörer som är villiga att öppna upp sin kärnverksamhet för att testa lösningar och idéer i verkligheten. Projektet ska fokusera sina satsningar inom ett avgränsat behovs- eller teknikområde inom vilket man har chans och ambition att (i sin nisch) bli världsledande, attraktiv samarbetspartner som är synlig i ett internationellt sammanhang.

Några exempel (se vidare under avsnitt 3) är:

- en skola som vill nischa sig inom ”blended learning” och som med elever och lärare i sin verksamhet vill använda och vidareutveckla konceptet,
- en förskola som vill använda en avdelning för experiment med bullerreducerande åtgärder,
- en klinik som vill specialisera sig på automation under pågående vård eller
- en stadsdel som vill testa självkörande bilar tillsammans med vanliga trafikanter och fotgängare.

Finansiering kan sökas för anpassning av verksamhetens resurser (materiella och immateriella tillgångar och utrustning) inom det valda fokusområdet samt utveckling av organisation, processer och kompetens för att kunna hantera och genomföra interna experiment eller experiment i samverkan med externa aktörer. Man förväntas också i projektet ta fram en policykartläggning samt en risk- och intressentanalys.

Denna utlysning har en budget på 60 miljoner kronor för cirka 20 projekt (i varierande storlek) under 2017-2019.

Aktuell information om utlysningen, inbjudan och länk till ansökningsfunktionen finns på www.vinnova.se under ”Utlysningar”.

---

¹ Begreppet policy används i denna text som ett brett samlingsbegrepp för styrmekanismer på olika nivåer inom offentlig verksamhet. Detta innefattar både vägledningar, viljeinriktningar och riktlinjer, samt även förordningar, regelverk och självpåtagna (starkt styrande) regler. Här avses i allmänhet inte lagar - även om lagar ofta är grunden för policyer. Här avses snarare tolkningen och implementeringen av lagar. Här avses inte heller verksamhetens kultur – även om kulturen är starkt styrande och interagerar med policyer.

2 Vilka utlysningen riktar sig till

Utlysningen riktar sig till offentligt finansierade aktörer: det vill säga utförare av offentligt finansierade tjänster² i offentlig eller privat regi.

Exempel på sådana organisationer är: kommuner, landsting, regioner, statliga myndigheter, kommunala och statliga bolag, kommunalförbund, regionförbund, privata organisationer som utför offentligt finansierade tjänster, intresse/branschorganisationer för offentligt finansierad verksamhet etcetera.

Utlysningen riktar sig inte i första hand till forskningsorganisationer³ oavsett om dessa är offentligt finansierade eller inte.

Vinnova ser dock gärna forskningsorganisationer - liksom näringsliv och idéburen sektor - som leverantörer vid uppbyggandet av verklighetslabben samt som nyttjare av verklighetslabben.

Sökande och var och en av bidragsmottagarna skall vara en juridisk person som utför en offentligt finansierad tjänst, samt vara villig:

- att öppna upp sin kärnverksamhet⁴ för experimentellt innovationsarbete,
- att i samverkan med externa aktörer⁵ utveckla lösningar som testas i verksamheten av slutanvändare⁶ och utförare⁷ under verkliga förhållanden,
- att utveckla ett särskilt intresse och fokus inom ett avgränsat behovs- eller teknikområde som även är intressant utanför den egna organisationen,
- att vara ledande och kommunicera om sin testverksamhet och sina testresultat inom sitt fokusområde både internt och externt (nationellt och internationellt),
- att bygga kapacitet som kan stå på egna ben efter att projektiden är avslutad.

---

² Med *offentligt finansierade tjänster* menas tjänster som utförs av eller för en offentlig verksamhets syften. Erbjudandet riktar sig således inte till verksamheter som endast har offentlig finansiering genom exempelvis forsknings- och utvecklingsbidrag eller strukturfondsmedel.

³ Med *forskningsorganisation* avses här universitet, högskolor, forskningsinstitut, science parks, innovationskontor, tekniköverföringskontor och inkubatorer anknutna till högskolor eller universitet.

⁴ Med *kärnverksamhet* (till skillnad mot stödverksamheter) avses här sådan verksamhet som är själva grunden för en organisations existens.

⁵ Med *externa aktörer* avses här leverantörer för att bygga upp verklighetslabbet samt användare av verklighetslabbet, till exempel företag, forskningsorganisationer, idéburen sektor eller privatpersoner/innovatörer som har idéer till lösningar inom verklighetslabbets fokusområde.

⁶ Med *slutanvändare* avses här de invånare som den offentliga verksamheten i yttersta ledet är till för, till exempel trafikanter, förskoleelever, elever, patienter, brukare, företagare med flera.

⁷ Med *utförare* avses här de medarbetare och de system som levererar ett värde i yttersta ledet till slutanvändare, till exempel sjuksköterskor, läkare, förskolepedagoger, lärare, socialarbetare, digitala självbetjäningstjänster och de människor som bemannar och vidareutvecklar dessa med flera.

Utlysningen riktar sig främst till offentlig verksamhet som levererar ett direkt värde till en slutanvändare.

Man kan vara ensam projektpart eller söka tillsammans med andra projektparter. Vinnova vill att var och en av bidragsmottagande projektparter skall öppna upp sina egna kärnverksamheter för experimentellt innovationsarbete med syfte att samverka med externa parter. De verksamheter som öppnar upp sin kärnverksamhet och tar emot bidrag från Vinnova skall också vara de verksamheter som äger och driver testverksamheten.

Se vidare ”Formella krav”, kapitel 6.

3 Beskrivning av utlysningen

3.1 Bakgrund och motiv

Regeringen lanserade under 2016 satsningen Testbädd Sverige för att skapa miljöer där idéer och prototyper kan testas och utvecklas i syfte att stärka förutsättningarna för att bedriva en globalt konkurrenskraftig och kvalificerad verksamhet från Sverige. Regeringen anser att störst utvecklingsbehov liksom störst potential finns inom kategorin verkliga miljöer som utvecklas och drivs tillsammans med behovsägare, med verklighetsnära förutsättningar. Testbäddar i verkliga miljöer är även ett område där Sverige, med sin välfungerande offentliga sektor och många utvecklade systemlösningar, har bäst förutsättningar att skapa något unikt. I denna typ av miljöer ges goda möjligheter att testa och utveckla tjänster och produkter samt regelverk, organisationsformer och policyer. Vinnovas utlysning *Verklighetslabb inom offentlig verksamhet* ingår i denna ambition.

Hur offentlig verksamhet organiseras, belönar/belönas, utför, prissätter sina tjänster och förändras, styrs i grunden av politiska beslut. Dessa omsätts i form av exempelvis lagar, förordningar och föreskrifter men även i form av olika typer av viljeinriktningar, riktlinjer och vägledningar som, direkt eller indirekt, påverkar och styr verksamheter. Olika former av styrmedel bildar ett ramverk som verksamheterna har att följa och förhålla sig till. Att utveckla nya lösningar inom ramen för rådande ramverk kan innebära begränsningar ur ett innovationsperspektiv. Det kan handla om såväl tolkning av ramverket som faktiska lagar och regler. Kunskap om gällande policyer och regelverk är viktigt för att kunna utföra test i verklig miljö på ett säkert och lagligt sätt. Samtidigt förväntas sökande kunna testa möjligheterna att förändra rådande ramverk för att underlätta förnyelse av verksamheten, samt även testa innovationer som i sig själva utgörs av nya policyer. Fortsättningsvis används begreppet *policy* i en bred bemärkelse för att beteckna de olika former av styrning som nämns ovan.

3.2 Syfte

Utlysningens syfte är att underlätta för offentligt finansierade aktörer att öppna upp sin kärnverksamhet för experimentellt innovationsarbete i samverkan med näringsliv, akademi och idéburen sektor i verkliga förhållanden. Detta bidrar till att lösningar som utformas i högre utsträckning svarar mot verkliga behov, blir billigare att utveckla och snabbare kommer till användning. Det utmanar och synliggör också brister i gällande policyer och skapar förutsättningar för bättre policyutveckling.

På längre sikt möjliggörs en bättre och snabbare förmåga att anpassa sin verksamhet till:

- *förändrade* förutsättningar,
- *specifika* målgrupper och
- ökad *individanpassning* av välfärdstjänster.

Ett experimentellt närmare samarbete mellan offentliga aktörer, näringsliv, akademi och idéburen sektor skapar ökad efterfrågan på lösningar med utgångspunkt från verkliga behov. Detta ökar konkurrenskraften för svenska företag, ökar forskningens relevans för samhällsutmaningar och effektiviserar engagemanget från idéburen sektor.

Sammantaget stöttar satsningen på lång sikt ett samhälle som bättre och effektivare svarar mot invånarnas behov och förväntningar samt ett mer attraktivt klimat för svenska och internationella entreprenörer, investerare och innovatörer.

3.3 Verklighetslabb

Med termen verklighetslabb avser Vinnova en utveckling av en offentlig verksamhet som möjliggör test och demonstration av nya lösningar i *kärnverksamheten*.

I likhet med vanliga labb så har verklighetslabb utrustning, anläggning, organisation, processer och metoder för att utföra begränsade riskhanterade experiment. Till skillnad mot vanliga labb så är verklighetslabb integrerade med kärnverksamheten. Det innebär att lokaler, utrustning, medarbetare och kunder ingår i test och demonstration samtidigt som den ordinarie kärnverksamheten pågår.

För att vara ett attraktivt och effektivt verklighetslabb så anser Vinnova att följande aspekter/egenskaper listade i 3.3.1 är av särskild betydelse.

3.3.1 Aspekter

A1. Test i organisationens kärnverksamhet

Offentlig verksamhet har som uppgift att leverera nytta till invånare i egenskap av brukare, elever, patienter, samt företagare, föreningsliv med flera. Dessa är slutanvändare av välfärdstjänster som levereras av de medarbetare och system (utförare) som slutanvändaren kommer i kontakt med. Det är i mötet mellan slutanvändare och utförare som nyttan och upplevelsen av den offentliga verksamheten uppstår, kvalitet bör mätas och tjänsten bedöms ur ett kundperspektiv. Det är därför viktigt att verklighetslabbet verkar i den miljö där utförare och slutanvändare möts.

Det kan till exempel vara:

- i ett klassrum där undervisning bedrivs med lärare och elever,
- i en förskola där barn och förskolepedagoger möts,
- på en klinik där vård bedrivs,
- i ett äldreboende där brukare, anhöriga och personal möts,
- i en idrottsanläggning eller simhall med idrottsutövare,
- i en digital tjänst eller process där kontakt mellan en invånare och en myndighet sker,
- vid eller i kommunalt ägda bostäder eller bostadsområden,
- på vägar, järnvägar, gator och torg där stadsbor och resenärer möter offentliga tjänster,
- integrerat med annan infrastruktur runt om människors boende så som sophantering, cykelvägar, vatten, avlopp, snöröjning med mera.

A2. Fokus på ett avgränsat teknik- eller behovsområde

Genom att fokusera på ett avgränsat område kan flera parter samlas kring ett gemensamt behov. Med en ansamling av lösningar, intressenter och infrastruktur inom ett begränsat område skapas en miljö som har förutsättningar att vara unik, ledande och attraktiv vilket skapar samordningsvinster för samhället och för innovationsarbetet inom offentlig sektor. Samtidigt som området bör vara avgränsat måste det också vara intressant för andra än den egna organisationen och inte endast under en kort tid framöver. Det bör finnas en balans mellan fokus och generellt intresse.

Några exempel på fokusområden kan vara:

- fallskador i hemmiljö (för ett äldreboende),
- artificiell intelligens som beslutsstöd vid handläggning,
- brukar- och patientupplevelser inom primärvården,
- IT-säkerhet och integritetpolicier för kroniskt sjuka,
- ersättningsmodeller, avgifter och bidrag för digital hälsa,
- vårdrelaterade infektioner,
- flipped classroom som koncept i skolan,
- genusperspektiv i förskolan,
- tolkning och språkinläring i samband med integration,

- policy kring samhällsplanering såsom t.ex. bygg- och planläggning,
- mobilitetslösningar eller
- förarlösa fordon i stadsmiljö.

A3. Omvärldsbevakning och kommunikation

Marknadsföring i bemärkelsen av att berätta för omvärlden att verklighetslabbet existerar, har unika kvalifikationer och välkomnar samarbete är en viktig del för all samverkan. Det behövs för att attrahera kompetens och nyckelpersoner och är också viktigt för att maximera nyttan av en innovativ offentlig verksamhet. Ett verklighetslabb bör öppet kommunicera sina resultat och nyfunna erfarenheter från genomförda tester för omvärlden. Det är nödvändigt för att andra skall kunna ta del av resultaten vilket ökar chansen att förbättringar vinner bredare acceptans och gör varaktigt insteg i samhället.

A4. Inkluderande och iterativa processer

Verklighetslabbet bör ha en process för urval av vilka tester som skall genomföras utifrån verksamhetens mål och syfte. Men samtidigt bör processen vara öppen för nya perspektiv och inte alltför snävt döma ut möjliga tester och externa aktörer redan på ett idéstadium. Det är i utförandet av tester nyttor bekräftas eller dementeras. Det är även i själva görandet som nya idéer och hypoteser föds som i sin tur kan testas. Genom ett iterativt förfarande, där målet är att så snabbt och billigt som möjligt testa allt mer utvecklade lösningar, skapas ett lärande och lösningar som successivt anpassas och byggs in i verksamheten.

A5. Organisation för test och demonstration

För att kunna hantera förfrågningar från externa och interna idébärare och innovatörer krävs en process och en organisation som kan hantera experiment och innovatörer, det vill säga det som utgör strukturen av ett verklighetslabb. Denna del säkerställer ett ändamålsenligt bemötande, en förmåga att designa, planera och mäta effekten (användarupplevelsen och andra tilltänkta effekter) av tester, samt ett effektivt och säkert genomförande av tester. Dessutom krävs en förmåga att tillvarata resultaten av testerna i form av dokumentation av tester och erfarenheter, rättigheter samt uppkoppling mot upphandling och verksamhetsutveckling.

A6. Integrerat policyarbete

Kunskap om gällande policyer inom det valda fokusområdet, upphandling och informationssäkerhet är viktigt för att kunna utföra test i verklig miljö på ett säkert och lagligt sätt, samt för implementering/upphandling av resultatet. Det är också viktigt att veta hur man kan ändra eller tolka om policyer tillfälligt och under kontrollerade former. Detta dels för att möjliggöra test av idéer för vilka gällande policyer ej är skapade och dels för att kunna testa nya policyer där innovationen består av nya regelverk och styrning. Eftersom policyer är av central betydelse för hur offentlig verksamhet styrs och ändras så är de också ett effektivt verktyg för att sprida lyckade idéer. Det är därför viktigt att redan tidigt i experimentellt

utvecklingsarbete inkludera beslutsfattare för att påverka utformningen av ny policy.

A7. Integrerad digitalisering

Digitaliseringen är ett allt viktigare inslag i dagens samhälle som integreras i stort sett i alla samhällstjänster. Den kan inte längre förpassas till enskilda isolerade digitala tjänster vars användare har ett tekniskt särintresse. Digitala verktyg är effektiva för att mäta, dokumentera och följa upp innovationsarbete och bör ingå som en naturlig del i varje verklighetslabb. All digital utveckling och anpassning bör i möjligaste mån använda sig av befintliga standarder. Utvecklade lösningar bör erbjudas som öppna gränssnitt när detta är möjligt.

3.3.2 Mognadsprocess med olika förutsättningar

Utlysningen Verklighetslabb inom offentlig verksamhet är en så kallad pilotutlysning, vilket här innebär att Vinnova avser finansiera en bred portfölj av projekt och tillåta en variation i projekten. Det betyder att:

- alla aspekter kanske inte är väsentliga i varje enskilt verklighetslabb (det är upp till sökande att tolka och anpassa de aspekter som är väsentliga för den egna organisationen),
- det finns förmodligen andra inte nämnda aspekter som är oundgängliga för enskilda verklighetslabb,
- aspekterna är inte binära (av den art att de antingen finns fullständigt eller inte finns alls). De utgör områden som Vinnova anser är viktiga och kan vara olika väl utvecklade. Finansierade projekt kan ses som en mognadsprocess inom dessa (och eget tillagda) aspekter,
- Vinnova ser gärna att vissa av aspekterna har uppnått en viss mognadsgrad innan projekten startar. Vilka dessa aspekter är och hur mogna de är tillåts variera,
- Vinnova avser finansiera olika typer av projekt: både projekt som startar med låg mognad i sina aspekter och sådana som redan har hög mognad inom vissa aspekter men behöver kompletteras inom andra.

Figur 1 Exempel på ett fiktivt projekt som utvecklar aspekterna 1 tom 7 under projektiden.

3.4 Innehåll och genomförande

Genom utlysningen finansierar Vinnova kostnader som syftar till att starta verklighetslabb i offentlig verksamhet med potential att på längre sikt finansieras i den ordinarie verksamheten.

Bidrag kan sökas för anpassning av verksamhetens resurser (materiella och immateriella tillgångar och utrustning) inom det valda fokusområdet samt utveckling av organisation, processer och kompetens för att kunna hantera och genomföra interna experiment eller experiment i samverkan med externa aktörer.

Ett särskilt stort fokus gäller kartläggning och i möjligaste mån undanröjning av hinder för verksamhetsexperiment genom att synliggöra innovationshinderpolicyer samt om möjligt hitta medel för att skapa lokala och tidsbegränsade avvikelser i policyer vid innovationsarbete. Policyer utgör också ett verktyg för effektiv spridning av lyckade implementerade lösningar.

Projekt som finansieras i utlysningen ska – såvida dessa delar inte redan är genomförda – tidigt i projektet ta fram:

- en **policykartläggning** av begränsande lagstiftning och policyer (även eventuell relevant internationell policyutveckling) samt identifikation av tillhörande organisation, personer eller enhet som äger rätt att (om)tolka, ändra eller tillämpa policyn,
- en **intressentanalys** som kartlägger aktörer som påverkar eller påverkas av ett verklighetslabb eller potentiella lösningar inom det valda fokusområdet. Kartläggningen bör även analysera hur intressenterna påverkas samt hur de inkluderas,
- en **riskanalys** som kartlägger risker i samband med test i verksamheten samt hur riskerna kan minimeras, hanteras och synliggöras.

Andra delar som finansieras kan också innefatta:

- anpassning av **verksamhetens tillgångar** det vill säga fysiska eller digitala anläggning (lokaler, tillgångar, infrastruktur) samt utrustning
- utveckling av **kapacitet och kompetens för test och demonstration** i form av kunskap och organisation
- **genomförandet av test och demonstration i syfte att** bygga kapacitet och erfarenhet av en löpande experimentell verksamhetsutveckling och spridning.

3.4.1 Avgränsningar

Vinnova finansierar i denna utlysning utbyggnad av verksamheten för att kunna hantera test och demonstration inom ett fokusområde som är relevant för många intressenter. För att förtydliga avsikten listas i tabellen nedan några exempel på vad Vinnova avser och inte avser finansiera i denna utlysning.

Vinnova önskar gärna	Vinnova önskar inte
Snabb hypotestestning baserad på vetenskapliga metoder av konkreta förbättringsidéer	Satsningar som i huvudsak innebär grundforskning utan direkt koppling till nyttiggörande
Kompetenshöjande åtgärder inom test och demonstration som en delkomponent i projektet	Projekt som i huvudsak innebär utbildningsåtgärder
Vidareutveckling av verksamheten inom ett specifikt fokusområde som innebär en väsentlig skillnad mot hur verksamheten bedrivs idag	Ordinarie vidareutveckling av verksamheten som kan betraktas som normal effektivitetshöjning
Utveckling av verksamheten inom ett område som kan antas vara av globalt intresse och under lång tid	Utveckling av verksamheten som i huvudsak är av lokalt intresse
Verksamheter som öppnar upp för samarbete kring ett valt fokusområde och därmed attraherar specifika kompetenser med gemensamma intressen	Verksamheter som öppnar upp för generellt samarbete vilket riskerar attrahera en alltför vid skara av färdiga lösningar som inte är öppna för att vidareutveckla sina tjänster och produkter för att möta verksamhetens behov
Metoder (till exempel design thinking, tjänstedesign, hypotestestning, randomiserade kontrollerade studier) som innebär medvetna riskhanterade tester där resultatet leder till ett strukturerat lärande	Tester som utförs utan metodstöd eller tydligt syfte och där man endast vill "se hur det går"
Test av idéer som utifrån verksamhetens behov identifierats som möjliga lösningar	Test med utgångspunkt från en befintlig produkt eller tjänst med syfte att se om den möjligen kan tillföra någon nytta
En testmiljö i kärnverksamheten där slutanvändare förekommer naturligt	En testmiljö som är separerad från verksamheten dit slutanvändare förs vid speciella testtillfällen
En enhet som är integrerad med och känd i vardagen av kärnverksamheten med huvudsakligt fokus på konkreta test och demonstrationsprojekt	En administrativ enhet som i huvudsak ägnar sig åt sin egen innovations- eller idégenereringsprocess
En kärnverksamhet som är uppkopplad mot eller integrerad med innovationsstödande system i sin närhet – om sådana finns tillgängliga - så som testbäddar, innovationsslussar eller inkubatorer	En kärnverksamhet som bedriver experiment isolerat från övriga innovationssystem trots att dessa finns tillgängliga
Projekt som vill komma i mål med att utveckla ett nytt, modigt och öppnare sätt att testa och demonstrera nya lösningar i sin verksamhet	Projekt som gärna vill ha finansiering för att fortsätta bedriva allmänt innovationsarbete ytterligare någon tid
Projekt som tydligt visar att de har en ambition av jämställdhet när det gäller design, styrning, genomförande och ändamål med projektet	Projekt med omotiverad skev könsfördelning utan vilja att kritiskt analysera effekter av, risker med och möjliga åtgärder för en jämnare könsfördelning
Projektförslag som nyttjar digitaliseringens möjligheter som ett självklart medel i sin satsning	Projektförslag som endast går ut på att digitalisera en del av verksamheten

Vinnova önskar <u>gärna</u>	Vinnova önskar <u>inte</u>
Projekt där kapacitet i form av ett verklighetslabb byggs upp med hjälp av iterativa test där resultat och lärdomar byggs in i miljön, organisationen och processerna	Projekt där ett enskilt test utgör huvuddelen av satsningen
Öppenhet för samarbete med andra externa och interna aktörer och nya test under och efter projekttiden	Projektförslag som endast inkluderar ett enskilt test tillsammans med förvalda samarbetspartners
Projekt med ambition och förmåga att kommunicera erfarenheter och sprida resultat till en bredare målgrupp	Projekterfarenheter och -resultat som förblir okända utanför den egna organisationen
Projekt med förmågan att koppla tester till behov av förändringar i riktlinjer och regelverk som är av betydelse för fler samhällsaktörer	Projekt som avser riktlinjer och regelverk som den egna organisationen har förutsättningar att förändra själva

3.5 Vinnovas resultatmål och avsedda effekt

Vinnovas målsättning med utlysningen är att bidra till uppbyggnad av verklighetslabb i offentlig verksamhet, enligt de aspekter som beskrivs i 3.3. För att kunna beviljas ska därför projektförslagen ha mål och aktiviteter som motsvarar dessa aspekter.

3.5.1 Resultatmål

Vinnovas mål	Förklaring	Vad innebär det för dig?
Minst 30 kvalificerade projektansökningar skall ha inkommit	Vinnova önskar att ett urval av ansökningar inkommer av hög kvalitet med modiga och genomtänkta förslag	Våga skicka in en ansökan om du tycker att din idé passar in i utlysningen. Läs igenom utlysningstexten noggrant – där står allt du behöver veta
Samtliga beviljade projekt skall utvecklas väsentligt i aspekterna som beskrivs i avsnitt 3.3 så att sammantaget syftet som beskrivs i avsnitt 3.2 uppfylls	Med ”utvecklas väsentligt” är målsättningen medvetet något otydlig eftersom en viss flexibilitet bör finnas	Projektet bör sträva efter att utveckla sin verksamhet enligt aspekterna beskrivna i 3.3 i linje med syftet som beskrivs i avsnitt 3.2
Minst 15 projekt skall beviljas medel	Minst 15 ansökningar skall hålla tillräckligt hög kvalitet för att få bidrag	Ansökningen måste ha en bakomliggande idé som ligger i linje med utlysningen, har hög kvalitet samt beskrivs tillräckligt tydligt
Minst 10 verklighetslabb skall vara så attraktiva och nyskapande att de är positivt internationellt omnämnda	Vinnova vill att svensk offentlig verksamhet skall stärka Sveriges varumärke inom innovation	Projektet bör sträva efter att uppnå nyskapande verksamhet av internationellt hög kvalitet samt kommunicera effektivt om detta nationellt och internationellt
Beviljade projekt skall ha en ämnesmässig spridning och en geografisk spridning	Vinnova vill inte att det skall finnas flera verklighetslabb med identiskt fokus. Vinnova är hela Sveriges innovationsmyndighet och ser gärna att flera orter är representerade i utlysningen	Projektet bör omvärldsbevaka och kommunicera med varandra innan de söker för att undvika att det skapas verklighetslabb som redan finns eller håller på att skapas – speciellt inte på samma ort

3.5.2 Effekt

Den långsiktiga effekt som Vinnova avser uppnå genom att uppfylla programmets resultatmål är en svensk offentlig verksamhet som

- är internationellt känd för sin förmåga till experimentell utveckling med externa aktörer,
- har snabb anpassningsförmåga till förändrade krav och möjligheter i sin omvärld samt till olika segment och individer samt
- erbjuder öppna miljöer som leder till att fler företag, entreprenörer och forskare väljer att förlägga sin verksamhet och produktion i Sverige vilket stärker den svenska globala konkurrenskraften.

4 Förutsättningar för finansiering

4.1 Budget

Budgeten för utlysningen är 60 miljoner kronor.

Vinnova avser finansiera ca 20 (mindre och större) projekt upp till 2,5 år.

Vinnova finansierar upp till 50 procent av projektets totala stödberättigande⁸ kostnader. Det betyder att minst 50 procent av projektets stödberättigande kostnader måste finansieras av någon av projektparterna själva i projektet, eller av andra icke-offentliga medel.

4.2 Regler om statligt stöd

Vinnovas bidrag i denna utlysning ges till en eller flera aktörer som utför offentligt finansierade tjänster⁹ i dess icke-ekonomiska verksamhet¹⁰, det vill säga i huvudsak till kommuner, landsting, myndigheter och annan offentlig verksamhet. Det är även möjligt för utförare av offentligt finansierade tjänster som till viss del bedriver ekonomisk verksamhet att söka bidrag. Dessa måste i så fall ha separerad redovisning av sina ekonomiska och icke-ekonomiska verksamheter och kan endast erhålla bidrag om projektet utförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

Dessa begränsningar innebär att de aktörer som erhåller bidrag i utlysningen inte ska omfattas av statsstödsreglerna. Det är viktigt att sökandena själva gör en bedömning om huruvida den aktuella verksamheten omfattas av statsstödsreglerna.

---

⁸ Se dokumentet "Guide till Vinnovas villkor om stödberättigande kostnader" på www.vinnova.se för information om vilka kostnader som är stödberättigande.

⁹ Se definition i fotnot 2 ovan.

¹⁰ Med *ekonomisk verksamhet* menas all verksamhet som går ut på att erbjuda varor och tjänster på en marknad.

5 Tidplan

Följande tider gäller för utlysningen. Observera att tiderna är preliminära. För aktuella uppgifter www.vinnova.se.

Öppningsdatum: 2017-02-13

Sista ansökningsdag: 2017-03-28 kl. 14.00

Eventuell kallelse till intervju med frågeställningar skickas senast 2017-05-12

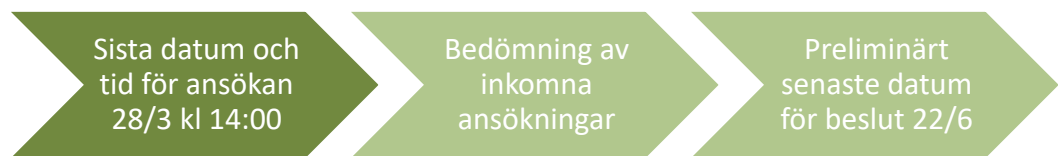
Datum för intervjuer: 2017-05-17, 2017-05-18, 2017-05-19

OBS! boka in dessa datum för eventuell intervju i Stockholm

Preliminärt senaste datum för beslut: 2017-06-22

Tidigaste datum för projektstart: 2017-05-01

OBS! om man väljer att starta projektet innan beslutet är fattat innebär detta att man själv måste stå för alla kostnader om beslutet blir ett avslag.

6 Formella krav

För att komma ifråga för Vinnovas bedömning enligt kriterierna angivna i avsnitt 7.2 ska följande krav vara uppfyllda:

- Sökande samt var och en av de övriga bidragsmottagarna ska vara juridisk person som utför offentligt finansierade tjänster (enligt definitionen i fotnot 2).
- Ansökan ska göras genom Vinnovas intressentportal med angiven mall för projektbeskrivning och CV-bilaga, det vill säga enligt anvisningar i avsnitt 8.
- Ansökan ska skrivas på svenska eller engelska.

7 Bedömning

7.1 Bedömningsprocessen

Ansökningarna bedöms av både bedömare på Vinnova och bedömare förordnade av Vinnova (externa bedömare).

Ansökningarna bedöms enligt bedömningskriterierna nedan och bedömningen sker i konkurrens mellan inkomna ansökningar. Vinnova fattar sedan beslutet om bidrag och meddelar detta beslut till samtliga sökande.

7.2 Bedömningskriterier

Projektet ska ligga i linje med Vinnovas resultat- och effektmål enligt avsnitt 3.5 och ansökan skall visa hur man avser uppnå detta på ett trovärdigt och effektivt sätt.

Bedömning sker med hjälp av följande kriterier:

7.2.1 Potential

Betydelsen hos det föreslagna projektet, det vill säga betydelsen av resultaten och effekterna om projektet lyckas i förhållande till sökta medel. Underkriterier är:

- att utgångspunkten är kärnverksamhetens utmaningar och möjligheter avseende kvalitet, effektivitet och upplevelse av den samhällsservice som utförs. I detta ingår att kärnverksamheten skall vara engagerade och drivande,
- att det finns ett tydligt, avgränsat och unikt fokusområde (inom till exempel en specifik utmaning eller teknik) av generellt intresse, det vill säga ej endast lokalt eller tillfälligt,
- att test och demonstration integreras med den sökande organisationens kärnverksamhet, det vill säga att det finns ett inbyggt systematiskt lärande i arbetssättet med testerna och att det finns god tillgång till och exponering för slutanvändare och utförare som därmed inkluderas i utvärderingen och utvecklingen av lösningar,
- att det finns hög potential att bidra till ökad jämställdhet.

7.2.2 Genomförbarhet

Projektplanen, det vill säga hur strategin och planeringen har utformats för att nå projektets resultat- och effektmål. Underkriterier är:

- att ansökan är realistisk i förhållande till mål, tidplan och budget,
- att tydliga, mätbara mål finns i projektplanen,
- att projektet är väl förankrat i den egna organisationen,
- att aktiviteter beskrivs, är anpassade efter uppsatta mål och ger maximal nytta för projektet i förhållande till kostnad,
- att jämställdhets- och mångfaldhetsaspekter är väl integrerade i projektplanen.

7.2.3 Aktörer

Aktörer som ska involveras i det föreslagna projektet, det vill säga vilka dessa är, deras kunskap, kompetens och erfarenhet samt hur relationerna mellan dessa organiserats för att genomföra projektet och nå projektets resultat- och effektmål. Underkriterier är:

- att projektledaren och projektteamet bedöms ha förmåga, engagemang och trovärdighet att genomföra projektet,
- att projektet har eller bedöms kunna skaffa sig tillgång till kompetens genom relevanta aktörer i tillräcklig omfattning i projektet för att uppnå

projektets mål. I detta ingår koppling till innovationsstödjande interna eller externa aktörer,

- att verksamheten har fortsatt tillgång till tillförd nyckelkompetens som stannar kvar i verksamheten även efter projekttid,
- att projektteamet (nyckelpersoner) är väl sammansatt med avseende på könsfördelning, inklusive engagemang och inflytande.

7.3 Vägledande

Vid bedömning enligt kriterierna ovan kommer stycket ”3.4.1 Avgränsningar” vara vägledande.

Denna utlysning är en pilotsatsning och därför vill Vinnova gärna se en spridning i projekten avseende bland annat storlek, fokusområde och geografiska placering.

8 Ansökan

8.1 Hur man ansöker

Ansökan lämnas in elektroniskt via ansökningstjänsten på Vinnovas intressentportal. Den består av ett formulär samt ett två bilagor (projektbeskrivningsmall och CV-bilaga) och nås genom www.vinnova.se.

Intressentportalen fungerar med de vanligaste webbläsarna som Internet Explorer, Firefox, Chrome och Safari, men den fungerar inte med Internet Explorer 9 och äldre versioner. Påbörja inte en ansökan om du har Internet Explorer version 9 eller äldre för då kommer det inte att gå att skicka in ansökan.

Den som skickar in ansökan ska ha mandat att göra det på organisationens vägnar.

Observera att ansökningarna ska vara inne senast kl. 14.00 sista ansökningsdag. Efter denna tidpunkt stängs systemet och det går inte längre att skicka in en ansökan till Vinnova. Då får inga kompletteringar göras av ansökan såvida inte Vinnova begär in dem.

Tänk på att det kan ta tid att fylla i, ladda upp och skicka ansökan, i synnerhet om söktrycket är stort. Påbörja därför arbetet med att fylla i ansökan i god tid.

Observera att det är möjligt att spara ändringar och tillägg ända fram till dess att ansökan är skickad.

8.2 Ansökans innehåll

Ansökningstjänsten består av ett **Webbformulär** som fylls i av sökanden.

Till ansökan ska bifogas en **Projektbeskrivning** enligt den mall som finns på utlysningens hemsida. Projektbeskrivningen skall bestå av max 10 A4-sidor med 12 punkters text.

Till ansökan skall bifogas en **CV-bilaga** med CV:n för projektledaren och samtliga nyckelpersoner i projektteamet enligt den mall som finns på utlysningens hemsida. CV-bilagan består av alla CV:n hopslagna till en bilaga med max 1 A4 per person skriven med 12 punkters text.

Bilagorna ska vara i PDF-format. Inga andra bilagor skall bifogas.

8.3 Vad händer vid felaktigt format?

Ansökan som ej är i PDF-format kommer ej att bedömas.

Om fler bilagor bifogas än de angivna så kommer bilagorna utöver projektbeskrivning och CV-bilaga ej att beaktas.

Om sidantalet i projektbeskrivningen överstiger 10 A4-sidor skrivna med 12 punkters skrift så kommer sidorna 11 och uppåt inte att ingå i bedömningen.

Om sidantalet i CV-bilagan för någon person överskrider 1 A4-sida skriven med 12 punkters skrift så kommer sidorna 2 och uppåt för den personen inte att ingå i bedömningen.

9 Villkor

För utlysningen gäller Vinnovas allmänna villkor för bidrag som är tillämpliga vid beslutsdatumet. Villkoren innehåller regler om rapportering, projektavtal, uppföljning, revision och förutsättningar för utbetalning med mera. Villkoren hittas under "Villkor och regler" på vinnova.se.

10 Sekretessfrågor

Ansökningar till denna utlysning är allmänna handlingar. Som huvudregel har allmänheten enligt offentlighetsprincipen rätt att ta del av dessa. Detta gäller även ansökningar som avslås eller återkallas. Även Vinnovas beslut och beslutsmotiveringar är allmänna handlingar.

Vinnova är dock skyldig att sekretessbelägga alla uppgifter om den enskilda affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider ekonomisk skada om uppgifterna offentliggörs. Närmare information om sekretessregler vid ansökan finns på webbsidan "Sekretess vid ansökningar" som kan nås från utlysningens webbsida. För mer information, se "Juridisk information" på www.vinnova.se under "Om Vinnova".

11 Kontakt

Kontaktpersoner för utlysningen är:

Tobias Öhman, för frågor inom område Hälsa och övergripliga frågor. Tag lättast kontakt via e-post tobias.ohman@vinnova.se (telefon 08-473 32 17).

Eva Nyström, för administrativa frågor. Tag lättast kontakt via e- post eva.nystrom@vinnova.se (telefon 08-473 31 21).

Filip Kjellgren, för frågor inom område Transport. Tag lättast kontakt via e- post filip.kjellgren@vinnova.se (telefon 08-473 32 36).

Maria Johansson, för frågor inom område Miljö och Regioner. Tag lättast kontakt via e-post maria.johansson@vinnova.se (telefon 08-473 31 70).

Anna Bjurström, för frågor inom område Tjänster och IKT. Tag lättast kontakt via e-post anna.bjurstrom@vinnova.se (telefon 08-473 30 89).

Kontakt för frågor om ansökningsfunktionen är:

Vinnovas IT-support via e-post helpdesk@vinnova.se (alternativt telefon 08-473 32 99).